EESC info
European Economic and Social Committee
A bridge between Europe and organised civil society

December 2023 | SL

Pogled s terena - S3 Epizoda 22 – COP28: Ali bomo v Dubaju dobili odgovore, ki jih potrebujemo?

Dobrodošli v podkastu Pogled s terena Evropskega ekonomsko-socialnega odbora. V tej oddaji obravnavamo prihodnjo konferenco COP 28 v Dubaju, kjer bodo predstavniki s celega sveta reševali pereča vprašanja podnebnih sprememb. Pridružili se na bodo novinarka za podnebna vprašanja **Anna Gumbau**, delegatka mladih EESO **Diandra Ní Bhuachalla**, ustanovitelj za trajnostne javne zadeve in izvršni direktor **Willem Vriesendorp** ter **Jule Könneke** z Nemškega inštituta za mednarodne in varnostne zadeve.

Začenjamo z vidika Anne Gumbau o sporni izbiri Dubaja kot prizorišča in se spregovorimo o izzivih, s katerimi se soočajo novinarji pri poročanju o takih kritičnih dogodkih. Diandra Ní Bhuachalla poudarja nujnost glasu mladih v razpravah o podnebju in izrazila upanje za pogodbo o neširjenju fosilnih goriv. Willem Vriesendorp opozarja, da morajo biti podjetja vodilna na področju trajnosti, Jule Könneke pa raziskuje varnostne razsežnosti podnebne politike in vlogo civilne družbe. (tk)

This page is also available in:

- ES
- BG
- CS
- DA
- EN
- DE
- ET
- FR

- EL
- GA
- HR
- IT
- LV
- LT
- HU
- MT
- NL
- PL
- PT
- FI
- RO
- SK
- SV

Available Languages:

ES BG CS DA EN DE ET FR EL GA HR IT LV LT HU MT
NL PL PT FI RO SK SL SV

UVODNIK

Uvodnik

Drage bralke in bralci,

bližamo se koncu leta 2023, zato bi se rad ustavil ob pomembnih mejnikih, ki jih je letos dosegel naš Odbor.

Ko sem aprila postal vaš predsednik, sem se zavezal, da bo **EESO postal bolj vključujoča in odprta platforma**, kjer bodo lahko Evropejci, zlasti mladi, izrazili svoje skrbi in stališča. Ponosen sem, da je EESO naredil velik napredek in je zdaj prva institucija EU, ki uvaja oceno učinka EU z vidika mladih. To pomeni, da se bodo mladi pridružili našemu procesu priprave mnenja in izmenjali stališča o ključnih temah za njihovo prihodnost – virtualnih svetovih, gospodarstvu in demokraciji. Skupina EESO za mlade bo pozorno spremljala te dejavnosti in vodila mladinske pobude v naši hiši.

Objavili smo poziv k **modremu dogovoru EU** – celoviti strategiji za vodo za Evropo. To je vprašanje, za katerega smo si vsi v EESO prizadevali, da bi postalo politična prednostna naloga

naslednje sestave Evropske komisije. Menim, da nam je uspelo in da moramo s tem nadaljevati. Zaradi vse večjih suš, poplav in vročinskih valov je postal modri dogovor EU nujen. Evropa nujno potrebuje samostojen in medsektorski pristop h gospodarjenju z vodo in s tem vprašanjem ne moremo več odlašati.

Evropa se sooča z novimi geopolitičnimi razmerami in odzvati se moramo, kot je dejala predsednica Ursula von der Leyen, na zgodovinski poziv. Trdno sem prepričan, da države kandidatke za članstvo v EU potrebujejo konkretne ukrepe. EESO opravlja svojo vlogo z vodenjem in postopnim vključevanjem držav kandidatk za članstvo v EU. Sprejeli smo pobudo o **imenovanju članov iz držav kandidatk**. To pomeni, da se bodo leta 2024 našemu svetovalnemu delu pridružili predstavniki civilne družbe iz držav kandidatk za članstvo v EU. Na našem forumu civilne družbe v Solunu in med zadnjim obiskom v Kijevu sem imel priložnost spregovoriti s civilno družbo z Zahodnega Balkana. Moje sporočilo je bilo jasno: **EESO je verodostojen partner, ki vedno uresniči svoje obljube**. Prepričan sem, da je to prava pot naprej.

To so le nekateri ključni poudarki leta 2023, pri čemer naj ponovim, da teh mejnikov ne bi bilo mogoče doseči brez skupnih prizadevanj vseh v EESO, tako članov kot osebja. Zahvaljujem se vam za vašo odločenost in zavezanost biti glas civilne družbe.

Veselimo se novemu letu, ki prihaja, z njim pa prihaja tudi belgijsko predsedovanje Svetu EU. Naj se najprej zahvalim našim španskim kolegom za njihovo trdo delo in predanost v času njihovega predsedovanja, veselim pa se že sodelovanja z belgijskim predsedstvom.

Želim vam lepe praznike in upam, da se bo naše odlično delo nadaljevalo tudi prihodnje leto.

Oliver RÖPKE

predsednik EESO

KOLEDAR DOGODKOV

13. in 14. december 2023, Bruselj

Plenarno zasedanje EESO

15. december 2023, Bruselj

Kako spodbuditi izvajanje dolgoročne vizije za podeželska območja EU?

18. december 2023, Bruselj

Nadaljnji koraki za gospodarstvo EU v letu 2024

K BISTVU

V rubriki *K bistvu* pozdravljamo Diandro Ní Bhuachalla, ki Evropski ekonomsko-socialni odbor kot mladinska delegatka zastopa na konferencah pogodbenic v letih 2023 in 2024.

Diandra Ní Bhuachalla je predstavnica mladih v delegaciji EESO na COP28 in COP29. Je tudi svetovna ambasadorka prihodnjih generacij pri uradu valižanskega komisarja za prihodnje generacije in organizaciji Foundations for Tomorrow, članica Unescove mreže mladih in študentov v okviru cilja trajnostnega razvoja št. 4 ter sodelavka v programu Common Futures Conversations kraljevega inštituta Chatham House. Diandra je bila v obdobju 2021–2022 mladinska delegatka Irske v Združenih narodih, zdaj pa sodeluje z irskim nacionalnim mladinskim svetom ter usklajuje programe Združenih narodov in programe mladinskih delegatov za podnebje. Z zagovorništvom na lokalni, nacionalni in mednarodni ravni se ukvarja že 12 let. Osredotoča se na enakost spolov, kakovostno izobraževanje, podnebno pravičnost ter mir in varnost. Diandra je končala diplomski študij upravljanja in prava ter magistrski študij mednarodne javne politike in diplomacije na Univerzi v Corku.

„KAJ SE BO MORALO ŠE ZGODITI, ?E NEDAVNE PODNEBNE NESRE?E NE BODO PRIVEDLE DO SPORAZUMA NA COP28?“

Kot mlada delegatka, ki se prvič udeležuje konference COP, se na to pot podajam z odprtostjo in ščepcem naivnega optimizma. Svetovne temperature so se ta teden zvišale na več kot 2 stopinji nad predindustrijsko ravnjo. Kaj se bo moralo še zgoditi, če to dejstvo poleg vseh grozljivih poplav, požarov, suš in potresov, ki smo jim bili priča po vsem svetu samo v tem letu, ne bo privedlo do sporazuma o opuščanju fosilnih goriv v skladu s predlogom pogodbe o neširjenju fosilnih goriv?

Zdaj je pravi trenutek, da se delo naše delegacije osredotoči na kmetijstvo in prehransko varnost, delovni program za pravični prehod ter podnebno financiranje. S tem se prekrivajo tudi moji lastni interesi, to sta podnebna pravičnost ter presečišče podnebnih sprememb na eni in enakosti spolov ter miru in varnosti na drugi strani.

Mladi imamo sicer le omejen vstop v pogajalske dvorane, a sem prepričana, da bodo naši glasovi ključno vplivali na izid COP28. Prav vztrajen pritisk, ki ga mladi izvajajo na odločevalce, je zaslužen za že sprejete podnebne sporazume, čeprav še vedno ne izpolnjujejo dejanskih potreb. Menim, da imajo glasovi mladih enako težo in jim je treba prisluhniti, saj bomo prav mi mladi najdlje trpeli posledice neukrepanja na

področju podnebja.

Mojo strast do podnebnih ukrepov napajajo trije dejavniki:

- spoznanje, da podnebne spremembe ne izbirajo in še poslabšajo druge probleme, na primer na podro?ju enakosti spolov, miru in varnosti;
- izobilje informacij, do katerih lahko mladi neposredno dostopamo, nam omogo?a, da smo pou?eni in ozaveš?eni o globalnih posledicah podnebnih sprememb;
- razo?aranje nad tem, da odlo?evalci sprejemajo premalo podnebnih ukrepov, zaradi ?esar zahtevamo spremembe.

Močno se veselim, da bom na konferenci COP28 spoznala ljudi iz različnih okolij, slišala njihove zgodbe, si razširila znanje in oživila svoje upanje za prihodnost. Ne morem pa se znebiti občutka, da bi se lahko moje navdušenje prevesilo v strah, če me bosta razočarala ustreznost in izvajanje sprejetih ukrepov.

„VPRAŠANJE ZA ...“

Vprašanje za ...

V naši rubriki „Vprašanje za ...“ smo tokrat povabili Dovilė Juodkaitė, članico EESO, da nam pove več o svojem nedavnem mnenju o reviziji direktive EU o zaščiti pravic žrtev kaznivih dejanj.

„Krepiti pravice žrtev ter jim zagotoviti podporo in zaš?ito po vsej EU“

EESO info: Po podatkih Evropske komisije je vsako leto 15 % Evropejcev žrtev kaznivih dejanj. Žrtve nimajo dostopa do informacij, podpore in zaščite. Kakšni so predlogi EESO glede določitve minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj?

Dovilė Juodkaitė: Z revizijo direktive o pravicah žrtev, ki jo je predlagala Komisija, se želi okrepiti pravice, podporo in zaščito žrtev po vsej EU. Obravnava temeljne pravice, ki so ključne za zaščito pravic žrtev v celotnem pravnem postopku – dostop do informacij, individualizirana podpora, procesne pravice in odškodnina. EESO podpira predlog in se

osredotoča na nekatere določbe za njegovo izboljšanje.

Čeprav med žrtvami in vrstami kaznivih dejanj ne bi smelo biti hierarhije, nekatere žrtve morda potrebujejo dodatno podporo. EESO podpira amandmaje za izboljšanje individualne ocene glede potreb žrtev in podpira posebne ukrepe za ranljive žrtve, med njimi otroke in invalide.

Zaradi razlik med državami članicami EESO predlaga, da Komisija pripravi podrobne smernice za ocenjevanje, ki bi pojasnile obveznosti organov, pri čemer naj poudari strožje obveznosti glede usposabljanja strokovnjakov o pravicah žrtev in zagotavljanja dostopa do informacij. EESO obžaluje, da so težave z duševnim zdravjem vključene na seznam kaznivih dejanj in nevarnega vedenja, ko se ocenjuje tveganje, ki ga predstavlja storilec kaznivega dejanja, in se zavzema za njihovo odstranitev. Upoštevati bi bilo treba le dejavnike, povezane z nevarnostjo, ki jo predstavlja oseba, da ne bi še naprej diskriminirali duševnega zdravja.

V direktivi je poudarjena pravica žrtve, da se odločitev sodišča neodvisno presodi, kar je bistvenega pomena za dejavno sodelovanje v pravnem varstvu. EESO poziva k takojšnjemu obveščanju o tej pravici in pospešitvi postopkov presoj. Podpira tudi bolj pravočasen dostop do odškodnine z državnim predplačilom v skladu z odredbo o odškodnini, ki se ga nato terja od storilca kaznivega dejanja.

Izvajanje direktive je ključnega pomena za dosledno varstvo pravic žrtev po vsej Uniji. EESO poziva države članice, naj namenijo ustrezna sredstva za prenos in izvajanje direktive, pri čemer poudarja vlogo Komisije pri krepitvi financiranja EU in nudenju pomoči državam s skupnimi standardi in oblikami poročanja za zbiranje podatkov. Predlaga se izvedba študij in raziskav o žrtvah z uporabo enotne metodologije ter vključevanje služb za podporo žrtvam in organizacij civilne družbe v razvoj standardov in formatov. Kontinuiteta dela platforme za pravice žrtev, vzpostavljene v okviru strategije o pravicah žrtev za obdobje 2020–2025, je pomembna za usmerjanje in pomoč državam članicam pri prenosu in izvajanju direktive. EESO zato poziva Komisijo, naj sprejme strategijo za naslednje obdobje. Poleg tega poziva države članice, naj sprejmejo nacionalne strategije ali programe o pravicah žrtev ter okrepijo usklajevanje in sodelovanje v čezmejnih primerih.

Revizija direktive je korak v pravo smer. EESO z navedbo možnosti za izboljšave poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da bo ta revizija zagotovila pravično pravno varstvo za vse žrtve.

UGANITE, KDO JE NAŠ GOST...

Posebni gost

V rubriki „Posebni gost“ našega biltena predstavljamo izjemne ljudi iz sveta kulture, politike, znanosti, medijev in javnega življenja, ki s svojim delom, predanostjo, angažiranostjo, zgodbami in pričevanji navdihujejo druge.

Naš decembrski gost je Willem Vriesendorp, ustanovitelj in izvršni direktor #SustainablePublicAffairs. Predstavil nam je svoja stališča o konferenci COP 28, ki je od 30. novembra do 12. decembra letos potekala v Dubaju, in o vprašanju podnebnih sprememb. Lahko takšne konference pomagajo spremeniti razmišljanje javnosti o podnebnih spremembah? Lahko povečajo našo ozaveščenost in zavest o podnebnih spremembah ter njihovih posledicah za planet? COP 28 je konferenca Združenih narodov o podnebju, ki letos poteka 28-ič in na kateri vlade razpravljajo o tem, kako ublažiti podnebne spremembe ter kako se pripraviti na tiste, ki nas še čakajo v prihodnosti.

Best in Brussels ter časopis *Mace Magazine* sta Willema izbrala za enega od najvidnejših svetovalcev za javna vprašanja, *Politico* pa ga je uvrstil med 40 najpomembnejših vplivnežev v Bruslju.

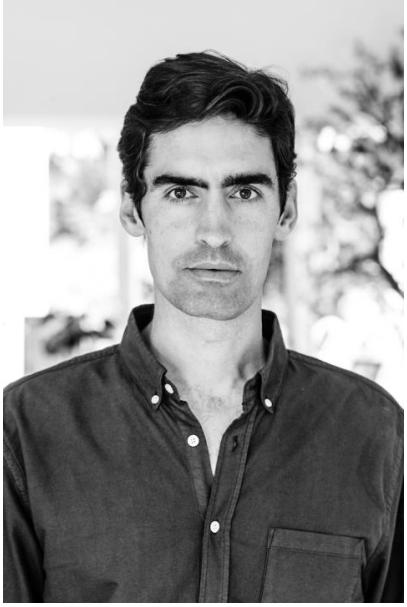

Skrajni ?as je za ukrepanje

Piše Willem Vriesendorp

Trajnostnost je mogoče ohraniti le, če je rezultat demokratičnega procesa. Vsakoletno srečevanje pogodbenic Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC) je treba pozdraviti. Konferenca pogodbenic (COP) je nujno potreben dialog in priča o tem, da verjamemo v demokratično rešitev problema.

Opaziti je mogoče, da se v razpravi o trajnostnosti pogosto spregleda dejavnik časa. Lahko bi rekli, da nihče ne nasprotuje okoljski trajnostnosti, vendar pa se razlikujejo mnenja glede ambicioznosti časovne opredelitve doseganja določenih pragov in ciljev. COP bi moral pospešiti ta proces, vendar ima lahko tudi nasprotni učinek, če služi zgolj kot debatni krožek, osredotočen na obravnavo simptomov in ne izvora problema. To je kontraproduktivno in pomeni zeleno zavajanje.

Od COP28 pričakujemo tri rezultate. Prvič, konkreten akcijski načrt za zaustavitev naložb v nove fosilne vire energije in hitro opuščanje obstoječih fosilnih virov energije. Drugič, dogovor o izgubi in škodi. Nobenega dvoma ni, da bi morala največja ramena nositi najtežje breme, zlasti ker zahod že stoletja izkorišča javne dobrine za zasebno korist. Zato je potreben dogovor o izgubi in škodi. Ta bo mogoč le, če bo svetovni sever pripravljen plačati. Tretjič, temeljita revizija svetovnih kapitalskih trgov in sistemov. Določiti moramo ceno za okoljske posledice in onesnaževanje, da bo težje financirati projekte, ki onesnažujejo okolje.

Ta Konferenca pogodbenic bo še posebej zanimiva, saj bodo na njej predstavljeni rezultati prvega pregleda globalnega stanja. Pri tem ni treba posebej poudarjati, da smo na zelo slabi poti. Minulo soboto je rast povprečne globalne temperature prvič v zgodovini presegla 2 °C. To dejstvo je bilo komaj opaženo. Potrebno je takojšnje ukrepanje. To pomeni, da ima predsedstvo COP28 nalogo, ki zahteva izjemno samodisciplino in predvidevanje, saj je to, kar mora storiti, mogoče primerjati dejanjem najboljšega prodajalca hamburgerjev v mestu, ki se zavzema za prepoved prodaje hamburgerjev in zagovarja zakon, ki dovoljuje le rastlinske hamburgerje.

Ne spomnim se veliko primerov skromnih voditeljev in vedenjskih znanstvenikov, kot je Daniel Kahneman, ki pravi, da sta takšna samodisciplina in predvidevanje izjemno redka in skoraj nadčloveška.

Zato moramo ustvariti zunanji pritisk, pri tem pa so nepogrešljive organizacije civilne družbe. Prav tako menimo, da imajo podjetja, ki že danes presegajo okoljske standarde in so vodilna na področju trajnostnosti, zelo pomembno vlogo. Poskrbeti moramo, da spregovorijo in pokažejo pogajalcem, da se trajnostnost izplača, in sicer ne le z vidika uresničevanja podnebnih in okoljskih ciljev, temveč tudi z gospodarskega vidika.

To počnemo v #SustainablePublicAffairs: smo prva agencija na področju javnih zadev, se ukvarja le s primeri, ki pozitivno vplivajo na okolje. Naše poslanstvo je, da z zavzemanjem za strožjo okoljsko politiko prispevamo k temu, da uspešnost vodilnih akterjev na področju trajnostnosti postane norma.

Celotni storitveni sektor pozivamo, naj prevzame bolj pozitivno, zavestno vlogo. Trenutno se večina (strateških) svetovalnih služb, revizijskih podjetij, odvetniških pisarn, svetovalcev za komuniciranje, svetovalcev za odnose z javnostmi in podobnih podjetij v celoti posveča zadevam, ki so v nasprotju s Pariškim sporazumom. Menimo, da je zelo pomembno, da ta temeljni sektor zavzame stališče in skrbno izbira svoje stranke. Nihče se ne bi smel poklicno zavzemati za stvari, ki jih kot posameznik zasebno ne odobrava.

Če bodo spregovorili vodilni akterji na področju trajnostnosti in storitveni sektor, bo predsedstvo konference COP28 razumelo, da je trajnostnost dobra poslovna odločitev – poslovna odločitev za prihodnost. O tem smo prepričani. Skrajni čas je za ukrepanje. Čim prej moramo sprejeti čim več potrebnih ukrepov. Davno je minil čas, ko smo si lahko privoščili prelaganje stvari v prihodnost. Razmisliti moramo o tem, kakšen svet si želimo leta 2050, to pa žal pomeni, da moramo najprej izvesti nekatere bolj boleče ukrepe.

To nam bo uspelo le s skupnimi močmi.

Članek je bil napisan v času, ko je konferenca COP28 še potekala.

NOVICE EESO

Oblikovanje trajnostnega financiranja: na?rt EESO za ureditev ocenjevanja okoljskih, socialnih in upravljavskih dejavnikov

EESO je pretehtal predlog EU za ureditev ocenjevanja okoljskih, socialnih in upravljavskih (ESG) dejavnikov. V mnenju, sprejetem oktobra 2023, je poudaril, da je treba določiti standarde kakovosti za preprečevanje zelenega zavajanja, in se zavzel za obvezno vključitev načela dvojne pomembnosti.

Jasneje je treba opredeliti pojma „ocena ESG“ in „ponudnik ocen ESG“, da bi iz področja uporabe uredbe izključili nekatere nekomercialne dejavnosti. EESO priporoča tudi ustanovitev agencije EU za trajnostnost.

Ocene ESG usmerjajo naložbe k trajnostnim praksam in tako prispevajo k prehodu na podnebno nevtralno gospodarstvo. Poročevalec EESO **Krzysztof Balon** pozdravlja predlog Komisije in poudarja potrebo po strogih standardih, preglednosti in preprečevanju sporov, da bi spodbudili zaupanje v finančne trge in dosegli podnebno nevtralno gospodarstvo.

Za zagotavljanje kakovosti in preprečevanje zelenega zavajanja EESO predlaga uvedbo postopka izdajanja dovoljenj in organizacijskih zahtev za ponudnike ocen ESG. Predlaga, da se določi standard dvojne pomembnosti, v skladu s katerim bodo morala podjetja poročati o vplivu trajnostnosti na njihovo poslovanje ter družbo in okolje. „Namen tega je povečati zanesljivost informacij z ureditvijo konkurence med ponudniki,“ je dejal soporočevalec EESO **Andrea Mone**.

Poleg tega EESO predlaga, da se natančneje opredelijo ocene ESG in da se iz uredbe izvzamejo nekomercialne ocene nekaterih skupin. Zavzema se za ustanovitev agencije EU za trajnostnost, ki bi zapolnila tržne vrzeli z ocenjevanjem malih in srednjih podjetij, ponudnikov storitev in socialnih podjetij, povrnila pa bi tudi zaupanje javnosti v finančne trge in olajšala reševanje sporov, kar je prednostna naloga EESO. (tk)

Konferenca #ReskillEU: Razoglji?enje zahteva nove kompetence delavcev v energetiki in prometu

EU potrebuje strukturiran in učinkovit načrt za razvoj ključnih znanj in spretnosti, ki so potrebni za dosego prehoda v energetiki in prometu. To je bilo jasno sporočilo konference #ReskillEU – nova delovna mesta v energetiki in prometu v Evropi, ki sta jo 8. novembra 2023 v Bruslju skupaj gostila strokovna skupina TEN in GD Evropske komisije za raziskave in inovacije.

Za čisto energijo in promet so nujno potrebne nove spretnosti, znanja in zmogljivosti. Pot EU do neto ničelnih emisij do leta 2050 bo uspešna le, če bo na voljo delovna sila s pravim naborom znanj in spretnosti.

Predsednik EESO **Oliver Röpke** je poudaril pomen novih spretnosti in znanj za nemoten zeleni in digitalni prehod v prometnem in energetskem sektorju in pri tem dejal: „Ob poudarku na zelenem in digitalnem prehodu se ne sme spregledati človeškega elementa pri doseganju teh ciljev. Poskrbeti moramo, da bodo vsi člani družbe del tega prehoda.“

Da bi bili delavci opremljeni s potrebnimi novimi znanji in spretnostmi, je potrebno takojšnje ukrepanje EU v skladu s cilji iz evropskega programa znanj in spretnosti za 2025 in v okviru evropskega leta spretnosti 2023.

Sektor obnovljivih virov energije v EU trenutno potrebuje več kot 1,2 milijona kvalificiranih delavcev, po podatkih Mednarodne agencije za obnovljivo energijo pa naj bi se te potrebe letno povečevale do leta 2050.

Enako velja za promet, ki zaposluje več kot 15 milijonov ljudi v EU. Ta sektor se hitro spreminja in ga v veliki meri zaznamujejo avtomatizacija, elektrifikacija in okolju prijazne tehnologije.

„V evropskem energetskem in prometnem sektorju je izjemno jasno, kako veliki so izzivi na področju znanj in spretnosti," je poudarila predsednica strokovne skupine TEN **Baiba Miltoviča**. „Poskrbeti moramo, da bo razvoj znanj in spretnosti v ospredju naših prizadevanj. Zato se moramo zavezati stalnemu učenju, preusposabljanju in izpopolnjevanju, da bomo kos spreminjajočim se zahtevam." (mp)

#RareDiseases – EU potrebuje strategijo za pomo? 36 milijonom ljudi v Evropi

EESO je na konferenci v Bilbau 10. in 11. oktobra 2023 odločno pozval Evropsko unijo, naj pripravi evropski akcijski načrt za boj proti redkim boleznim.

Glavni cilj je okrepiti sodelovanje med nacionalnimi zdravstvenimi sistemi, da se pacientom z redkimi boleznimi zagotovijo boljša diagnostika, zdravljenje in oskrba.

Redke bolezni so resen problem v vseh državah članicah EU. Nastajajoča evropska zdravstvena unija bi lahko imela ključno vlogo pri spopadanju z njimi.

V resnici so redke bolezni dejansko manj redke, kot mislimo. Podatki so alarmantni: trenutno za več kot 7000 redkimi boleznimi trpi 8 % prebivalstva EU, kar je približno 36 milijonov ljudi.

Konference, ki jo je organizirala strokovna skupina za promet, energijo, infrastrukturo in informacijsko družbo (TEN), se je udeležilo 50 govornikov, 45 članov EESO, generalni direktor Evropske komisije za zdravje in varnost hrane, 3 poslanci Evropskega parlamenta in približno 550 udeležencev iz vse Evrope.

„Evropska zdravstvena unija, ki jo gradimo, mora zaščiti in poskrbeti za vse državljane. Naša dolžnost je podpreti osebe z redkimi boleznimi in njihove družine. Naša prizadevanja bodo še naprej pomembna za vse, ki potrebujejo našo pomoč," je dejala evropska komisarka za zdravje in varnost hrane **Stella Kyriakides**.

„Dejansko redke bolezni sploh niso redke. Gre za vseevropski problem, ki zahteva evropsko rešitev," je dejal predsednik EESO **Oliver Röpke**. Predsednica TEN **Baiba Miltoviča** pa je dodala: „Potrebujemo evropski akcijski načrt, ki bo pacientom z redkimi boleznimi omogočil zdravljenje v najprimernejši državi članici EU. Zaslužijo si najboljšo oskrbo, ne glede na to, kje v Evropi je na voljo." (mp)

Oblikovanje naše podnebne prihodnosti na konferenci COP28: delegacija EESO

Konferenca COP28 je odločilna priložnost za države, da ponovno potrdijo in okrepijo svoje zaveze v boju proti podnebnim spremembam. Pariški sporazum, sprejet na konferenci COP21, je postavil temelje za skupna prizadevanja, da bi omejili dvigovanje globalne temperature. Na konferenci COP28 imajo države možnost, da ponovno preučijo in okrepijo svoje podnebne cilje ter jih prilagodijo glede na najnovejše znanstvene ocene in vse hujšo podnebno krizo, ki zahteva nujno ukrepanje.

Konferenca COP28 poteka od 30. novembra do 12. decembra 2023 v Dubaju v Združenih arabskih emiratih. EESO dejavno sodeluje na letnih pogajanjih.

Na konferenci COP28 se bo zaključil prvi pregled globalnega stanja izvajanja Pariškega sporazuma. Vsak pregled stanja je dvoletni proces, ki se izvede vsakih pet let, da se oceni skupni napredek na svetovni ravni pri doseganju podnebnih ciljev. Hkrati s prvim pregledom se zaključuje tudi prva polovica izvajanja agende za trajnostni razvoj do leta 2030 in njenih ciljev trajnostnega razvoja, vključno s ciljem 13 (podnebni ukrepi).

Predsedstvo je v dopisu pogodbenicam, poslanem julija 2023, napovedalo, da se bo konferenca COP28 osredotočala na štiri spremembe paradigme:

- pospeševanje energetskega prehoda in znatno zmanjšanje emisij do leta 2030;
- sprememba podnebnega financiranja z izpolnjevanjem starih obljub in dolo?itvijo okvira za nov dogovor o financiranju;
- umestitev narave, ljudi, življenj in možnosti preživljanja v središ?e podnebnih ukrepov ter
- prizadevanje za najbolj vklju?ujo?o Konferenco pogodbenic doslej.

EESO bo vključen v delegacijo EU, zastopali pa ga bodo predsednik EESO **Oliver Röpke**, šest članov *ad hoc* skupine za Konferenco pogodbenic – **Peter Schmidt**, **Isabel Caño Aguilar**, **Josep Puxeu Rocamora**, **Antje Sabine Gerstein**, **Neža Repanšek** in **Arnaud Schwartz** – ter mladinska delegatka EESO pri Konferenci pogodbenic Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja **Diandra NÍ Bhuachalla**. (ks)

Ocenjevanje napredka na podro?ju ciljev trajnostnega razvoja: poziv k ukrepanju

V svetu, ki si prizadeva za trajnostni napredek, je očitno, da na polovici časovnega okvira za uresničevanje ciljev Združenih narodov za trajnostni razvoj obstajajo veliki izzivi. Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) je v mnenju, ki ga je sprejel na

oktobrskem plenarnem zasedanju, poudaril, da mora Evropska unija sprejeti celovito in obsežno strategijo z ambicioznimi in dolgoročnimi cilji ter načrti.

V nedavnem poročilu ZN so navedeni zaskrbljujoči trendi, ki kažejo, da se na svetovni ravni le 12 % od približno 140 ciljev trajnostnega razvoja uresničuje po načrtih. EESO poziva k trajni politični zavezanosti EU, ki bi zajemala zgodnje vključevanje deležnikov in zadostna sredstva. Poudarja, da bi morali cilji trajnostnega razvoja ostati zaveza tudi po letu 2030.

Prav tako EESO poudarja pomen dolgoročne politične zaveze Komisije, ki naj traja dlje od sedanjega mandata. Ta zaveza bi morala vsebovati zgodnje vključevanje deležnikov, zastopanost drugih institucij in ustrezne vire za vključujočo udeležbo organizacij civilne družbe. EESO je trdno prepričan, da morajo cilji trajnostnega razvoja ostati dolgoročna zaveza tudi po letu 2030.

Maria Nikolopoulou, poročevalka za mnenje, je dejala: „Komisijo pozivamo, naj izvajanje ciljev trajnostnega razvoja ohrani visoko na političnem dnevnem redu, tudi po letu 2030, in sprejme ukrepe za pripravo krovne strategije EU za naslednji mandat.“

EESO za pospešitev napredka priporoča prehod z razdrobljenega na celostni pristop, s katerim bi poenostavili politike za trajnostni razvoj. Vključevanje različnih sektorjev, med drugim civilne družbe, javnega in zasebnega sektorja, akademskih krogov ter mladinskih in ženskih organizacij, je ključnega pomena. EESO se zavzema za strukturiran dialog s civilno družbo, v katerem bi sodelovali podjetja, sindikati in organizacije, ki delujejo na terenu.

„Cilji trajnostnega razvoja so danes še vedno zelo aktualni, zato si moramo zanje še naprej skupaj prizadevati,“ je dejala soporočevalka **Antje Gerstein**. (ks)

Zahodni Balkan še nikoli ni bil tako blizu pristopu k EU

EESO je 19. in 20. oktobra 2023 organiziral forum civilne družbe Zahodnega Balkana, v katerem je opozoril na nov zagon za pridružitev regije EU glede na trenutne geopolitične razmere in jasno zavezanost voditeljev EU širitveni politiki.

Predstavniki organizacij civilne družbe so poudarili potrebo po večji podpori in varovanju državljanskega prostora, da bi se lahko izvedle socialno-ekonomske reforme, potrebne za vključevanje v EU.

Forum je bil organiziran v sodelovanju z Evropsko komisijo, Evropsko fundacijo za usposabljanje, Svetom za regionalno sodelovanje in Evropskim centrom za razvoj poklicnega usposabljanja (Cedefop) v Solunu v Grčiji.

Predsednik EESO **Oliver Röpke** je ob odprtju foruma dejal: „EESO je imel vselej osrednjo vlogo v širitvenem procesu EU in ponosen sem, da smo našo podporo še nadgradili. Pred nekaj tedni smo v EESO sprejeli

zgodovinsko odločitev in z imenovanjem članov iz držav kandidatk EU svoja vrata odprli tem državam.“

Podpredsednica Evropske komisije za demokracijo in demografijo **Dubravka Šuica** je povedala: „Državam Zahodnega Balkana sporočam, da sta naša sedanjost in naša prihodnost tesno povezani. Pozdravljam pobudo EESO o vključitvi članov iz držav kandidatk v njegovo posvetovalno delo. EESO je prvi organ Evropske unije, ki je to storil.“

Govorniki iz različnih civilnodružbenih in nevladnih organizacij iz vseh držav Zahodnega Balkana, so opozorili na izzive, s katerimi se soočajo organizacije civilne družbe, kot so zgolj sporadična posvetovanja, opazen upad v sodelovanju z vlado in omejena vključenost v spremljanje in izvajanje evropske politike.

Na forumu so potekale razprave o stanju izobraževalnega sistema, mladinski politiki ter razvoju znanj in spretnosti na Zahodnem Balkanu, vključno z izobraževanjem odraslih, vseživljenjskim učenjem ter poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem.

Udeleženci so razpravljali tudi o prispevku civilne družbe k izvajanju zelene agende za Zahodni Balkan.

Ob sklepu dogodka je bila sprejeta izjava, ki je korak v smeri decembrskega vrha EU-Zahodni Balkan. (at)

Voda: si lahko privoš?imo, da ne ukrepamo? EESO predstavlja akcijski na?rt za modri dogovor EU

Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) je 26. oktobra predstavil svoj načrt celovite strategije EU za vodo. EESO ima vodilno vlogo kot prva evropska institucija, ki je sprejela konkretne ukrepe za reševanje vodne krize. Med njegovimi predlogi so: sklad za modri prehod, pogojenost glede vode pri skladih EU in poseben evropski komisar za vodo.

Stroški neukrepanja v zvezi z vodo so po ocenah do petkrat višji od ukrepanja, kar je za podjetja finančno precej neugodno. Evropa ima enkratno priložnost, da izzive, povezane z vodo, spremeni v priložnosti za tehnološki razvoj, družbeni napredek in rast podjetij. Vendar je sedanji razdrobljen pristop pri obravnavi pomanjkanja vode, onesnaževanja in podnebnih sprememb neustrezen.

Predsednik EESO **Oliver Röpke** je predstavil politično izjavo z nizom načel in konkretnih ukrepov za uresničitev modrega dogovora. „Voda je GLAVNA prioriteta“, je dejal Röpke. „Iz napak v zvezi s podnebjem, energijo in kritičnimi surovinami se moramo učiti ter sprejeti posebno strategijo za vodo, ki bo enakovredna zelenemu dogovoru EU.“

Poslanka Evropskega parlamenta **Pernille Weiss** je podprla poziv k ukrepanju in poudarila potrebo po resnično odpornem vodnem sektorju v EU. Evropski komisar za okolje, oceane in ribištvo **Virginijus Sinkevičius** je pohvalil pobudo EESO za vodo ter gospodarjenje s sladko vodo uvrstil med evropske prioritete.

EESO namerava povečati pritisk na institucije EU in države članice, da bi v pripravah na pobudo Evropske komisije za odpornost v zvezi z vodo leta 2024 oblikovale celostno strategijo za vodo. Pripravil bo še nekaj mnenj o posebnih vidikih modrega dogovora.

Sopredsednica Svetovne komisije za ekonomijo vode **Mariana Mazzucato** je opozorila, da zanemarjanje vodne krize ovira napredek na področju podnebnih sprememb in ciljev trajnostnega razvoja. Posebni poročevalec ZN **Pedro Arrojo-Agudo** je poudaril, da je voda skupna dobrina, ki zahteva demokratično upravljanje ob spoštovanju trajnostnosti in človekovih pravic.

Odbor poudarja vlogo EU pri reševanju svetovne krize v zvezi z vodo in se namerava na decembrski konferenci COP28 zavzemati za mednarodno ukrepanje v zvezi z vodo. (gb)

Civilna družba v Evropi pod pritiskom – ugotovitve iz zadnjega poro?ila o stanju pravne države

V novem poročilu skupine za temeljne pravice in pravno državo v Evropskem ekonomsko-socialnem odboru (EESO) so poudarjeni vse večji izzivi, s katerimi se soočajo organizacije civilne družbe v Evropi. Poročilo je bilo predstavljeno 7. novembra na konferenci skupine o sedanjem stanju pravne države in njegovem vplivu na državljanski prostor.

Na četrti letni konferenci EESO o temeljnih pravicah in pravni državi se je na podlagi poročila skupine za temeljne pravice in pravno državo in poročila Evropske komisije o stanju pravne države za leto 2023 razpravljalo o porajajočih se trendih in izzivih ter nepogrešljivi vlogi civilne družbe pri nadzoru in ohranjanju pravne države.

Predsednik **Oliver Röpke** je poudaril, da je obramba svobode, demokracije in človekovih pravic bistvenega pomena, ter predlagal ustanovitev foruma civilne družbe o temeljnih pravicah in pravni državi. Evropski komisar za pravosodje **Didier Reynders** je omenil, da ima civilna družba ključno vlogo pri ohranjanju pravne države, ter pozval k njeni zaščiti, podpori in opolnomočenju.

Četrto poročilo Komisije o stanju pravne države je bila sprejeto julija 2023. Tako kot poročilo za leto 2022 vsebuje specifična priporočila za vsako državo članico. Ocenjen je tudi napredek, ki je bil dosežen pri izvajanju priporočil iz prejšnjega leta. Po podatkih Komisije jih je bilo v celoti ali delno izpolnjenih približno dve tretjini.

Skupina EESO za temeljne pravice in pravno državo je na konferenci predstavila svoje poročilo, ki ga je pripravila na podlagi obiskov Grčije, Finske, Portugalske, Slovaške, Slovenije in Švedske leta 2022. V njem razkriva, da nobena država članica ni brez izzivov, ter navaja trende in pereče grožnje za temeljne pravice in pravno državo v Evropi. Med temi izzivi so tudi ovire, s katerimi se srečujejo organizacije civilne družbe pri zagotavljanju financiranja, hitre socialno-ekonomske spremembe v medijskem sektorju in vztrajne težave, povezane s hitrostjo pravosodja, kar je vse mogoče opaziti v različnih evropskih državah.

Predsednik skupine za temeljne pravice in pravno državo **Paul Soete** je pozval k večji podpori na nacionalni ravni in ravni EU, da bi zaščitili državljanski prostor in demokracijo nasploh. (gb)

EESO sodeloval v Odboru Združenih narodov za svetovno prehransko varnost

Člani EESO **Peter Schmidt**, **Andreas Thurner**, **Piroska Kállay** in **Maurizio Reale** so se udeležili 51. plenarnega zasedanja Odbora Združenih narodov za svetovno prehransko varnost v Rimu. Svetovna prehranska varnost je kritičen svetovni problem, ki presega meje in vpliva na blaginjo milijard ljudi in stabilnost narodov. Svetovno prebivalstvo še naprej raste, podnebne spremembe pa predstavljajo izziv za kmetijstvo brez primere, zato je zagotavljanje zanesljive preskrbe s hrano postala absolutna prioriteta

EESO je pozval k ustanovitvi evropskega sveta za prehransko politiko, ki bi zagotovil participativen pristop k oblikovanju politik, in pozval udeležence, naj sprejmejo potrebne ukrepe za nadzor nad špekulacijami s hrano. (ks)

Sveženj o zdravilih: EU mora postati bolj strateška

Dolgo pričakovana posodobitev farmacevtske zakonodaje lahko Evropejcem prinese koristi, vendar bi bilo treba več pozornosti nameniti strateški avtonomiji.

Po mnenju EESO je predlagana prenova ureditve EU za farmacevtski sektor dobrodošla, vendar je poleg ohranjanja konkurenčnosti industrije in privabljanja naložb potreben večji poudarek na širših socialnih in geopolitičnih vprašanjih.

„Doseči moramo strateško avtonomijo in v ta namen potrebujemo zanesljivo oskrbo. Razvijati je treba upravne in finančne spodbude," pravi **Martin Schaffenrath**, poročevalec za mnenje EESO o predlogu Komisije. „Potrebujemo naložbe v ta sektor in trajnostno podporo za to področje. Poleg tega moramo proizvodnjo preseliti nazaj."

Farmacevtska industrija je ključni gospodarski akter v EU, saj neposredno zaposluje 840 000 ljudi, posredno pa še trikrat več. Leta 2021 je vložila 41 milijard EUR v raziskave in inovacije. V mnenju je jasno navedeno, da bi morala biti podpora temu sektorju kot visokotehnološkemu temelju gospodarstva EU jedro dolgoročnega pristopa Unije.

Za zmanjšanje odvisnosti od tretjih držav EESO podpira spodbude za proizvajalce zdravil in se zavzema za preselitev proizvodnje iz držav, ki niso članice EU. Predlaga tudi vzpostavitev evropske varnostne rezerve za zdravil strateškega pomena, opozarja na pravično strateško avtonomijo in priporoča razširitev skupnih nakupov zdravil v EU; uspešen primer je bilo javno naročanje cepiv proti COVID-19.

Glede na socialni pomen regulativne revizije je v mnenju predlagan poseben sklad na ravni EU za redke bolezni, da bi vsi evropski pacienti imeli dostop do zdravljenja in da bi se zmanjšale razlike v zdravstvenem varstvu med državami članicami, zlasti v primerih, kadar obvezno zdravstveno zavarovanje ne krije celotnih stroškov zdravljenja. (dm)

Podjetja lahko s pristopom sodobne odgovornosti postanejo gonila prehoda

Mikro, mala in srednja podjetja (MMSP) potrebujejo učinkovitejšo in bolje strukturirano podporo za prehod k trajnostnim poslovnim praksam

EESO se v mnenju na lastno pobudo osredotoča na koncept sodobne odgovornosti podjetij, vlogo MMSP pri promociji njegovih načel in dejstvo, da morajo zakonodajalci ustvariti okolje, ki bo MMSP omogočilo, da ta načela v celoti sprejmejo.

EESO opredeljuje sodobno odgovornost podjetij kot proaktiven in prostovoljen pristop, ki obsega ekonomsko, socialno in okoljsko trajnostnost ter presega zakonske obveznosti. V mnenju so izpostavljeni izzivi, s katerimi se soočajo MMSP pri sprejemanju teh praks. EESO za premagovanje teh izzivov priporoča vzpostavitev zavezništev MMSP za spodbujanje znanj, spretnosti in kompetenc za ta prehod. Organizacije delodajalcev, sindikati, poklicne zbornice, združenja in civilna družba morajo sodelovati, da se bodo tem izzivom družno postavili po robu.

EESO poudarja širok in pragmatičen pristop, zato priznava raznolikost MMSP in zavrača enotno rešitev, ki bi ustrezala vsem. Poročevalca **Ferre Wyckmans** in **Milena Angelova** poudarjata, da je treba razmišljati proaktivno, za kar pa je potrebna podpora socialnih partnerjev in oblikovalcev politik.

EESO se zavzema za politični okvir, ki podpira MMSP, se izogiba kompleksnosti in zagotovi, da se viri osredotočijo na odgovornost podjetij na lokalni ravni. Poziva, naj se pripravijo praktična orodja, kot so kontrolni seznami, predloge in kalkulatorji, ter analiza alternativnih scenarijev, ki jih lahko MMSP uporabijo za razvoj svojega delovanja v skladu s sodobno odgovornostjo podjetij ter za poročanje o svojih zavezah in dosežkih.

Poročevalec **Rudolf Kolbe** je odločen, da je treba odgovornost vgraditi v vse poslovne procese in razširiti pojem samozaposlenih, ter poudarja pomen stalnega poklicnega razvoja.

V mnenju je pojasnjeno, da se vsebina odgovornosti podjetij tudi razvija skozi čas, s čimer se zagotavlja proaktivno in v prihodnost usmerjeno upravljanje dolgoročnega digitalnega, zelenega in demografskega razvoja ter hkrati krepi odpornost v času kriz. (dm)

Nacionalni na?rti za okrevanje in odpornost: socialne naložbe se pove?ujejo, toda še vedno je treba veliko izboljšati

Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) je 8. novembra v Bruslju gostil konferenco, posvečeno socialni razsežnosti nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost, ki se financirajo iz mehanizma za okrevanje in odpornost, največjega finančnega instrumenta EU.

Mehanizem je namenjen spodbujanju socialne kohezije in blažitvi socialnih posledic pandemije. Toda nacionalni načrti za okrevanje in odpornost so še vedno pomanjkljivi, med drugim je raven naložb v socialne programe v posameznih državah članicah različna, posvetovanja s socialnimi partnerji niso ustrezna, vidik spola pa je premalo upoštevan.

Predsednik EESO **Oliver Röpke** je poudaril, da so potrebni novi ukrepi za obravnavanje neravnovesij v socialnih programih, ki jih financira EU, zlasti na področju stanovanj ter usposabljanja in izobraževanja. **Evelyn Regner**, podpredsednica Evropskega parlamenta, pa je opozorila na neenako socialno razsežnost v nacionalnih načrtih za okrevanje in odpornost ter na to, da se je mehanizem, ki določa posamezne mejnike, v državah z veliko vključenostjo socialnih partnerjev izkazal za učinkovitega.

Nicolas Schmit, evropski komisar za delovna mesta in socialne pravice, je pozval k razmisleku o tem, da bi se nedodeljena sredstva iz mehanizma za okrevanje in odpornost uporabila za naložbe v stanovanja, saj je ta mehanizem sicer povečal zmožnosti za socialne naložbe v EU, vendar se države članice soočajo s težavami na področju stanovanj, ki jih je treba nujno obravnavati.

Udeleženci konference so izrazili kritiko, ker mehanizem ne vsebuje ustreznih določb na področju spola, zaradi česar ne izpolnjuje zavez EU glede enakosti spolov. Čeprav so priznali, da nekatere države članice izvajajo projekte, ki bi lahko to enakost okrepili, pa so med razpravo poudarili, da je nujen trdnejši in obsežnejši pristop k obravnavi socialne razsežnosti in razsežnosti spola v načrtih za okrevanje in odpornost.

Razpravljali so o različnih vidikih teh načrtov, vključno s socialno kohezijo in razsežnostjo mladih, posebno pozornost pa so namenili ukrepom izobraževanja v programih, ki so namenjeni mladim. Poudarili so, da so potrebne obsežnejše strategije za lažji prehod iz izobraževanja na delovno mesto ter da je treba mladim dati platformo, preko katere bodo lahko učinkovito sodelovali pri odločitvah, ki so pomembne za njihovo prihodnost. (ll)

Na poti do enakosti spolov v EU še vedno napredujemo po polžje

Kljub številnim nedavnim prebojem in rekordnim ravnem indeksa enakosti spolov v EU letos je treba narediti še veliko, da bodo ženske na mnogo področjih dosegle enake pravice kot moški.

Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) je 25. oktobra organiziral razpravo o enakosti spolov v okviru evropskega tedna enakosti spolov, ki ga vsako leto organizira Parlament s ciljem poudariti stalna prizadevanja EU, da bi ženske postavili v središče zakonodaje.

Kljub napredku pa to še zdaleč ni dovolj. Leta 2023 je indeks enakosti spolov v EU zabeležil največje letno povečanje doslej, EU je namreč dosegla rezultat 70,2 točke, kot je ta teden sporočil Evropski inštitut za enakost spolov (EIGE).

Podpredsednica Evropskega parlamenta **Evelyn Regner** je opozorila na nadaljnjo segregacijo na trgu dela, saj so ženske skoncentrirane v sektorjih z nižjimi plačami, moški pa v sektorjih z višjimi plačami. Poudarila je, da je nujno odpraviti neenakosti med spoloma, zlasti pri zaposlitvenih možnostih. Komisarka za enakost **Helena Dalli** je poudarila prizadevanja EU za zaščito pravic žensk v zadnjih štirih letih, vključno s predlagano zakonodajo glede plačne diskriminacije in zastopanosti žensk v upravnih odborih podjetij.

Predsednik EESO **Oliver Röpke** je obnovil zavezo Odbora, da enakost spolov vključi v vsa politična prizadevanja, in spodbudil ženske k prevzemanju vodilnih položajev v EESO. EESO bo ponovno sodeloval v evropskem tednu enakosti spolov in organiziral razprave o vplivu podnebne krize na enakost spolov, nasilju nad ženskami in neenakopravnosti spolov pri dostopu do finančnih trgov. (ll)

Povezovanje EU 2023: Dezinformacije in pomanjkanje interesa glavna razloga za slabo udeležbo volivcev na evropskih volitvah

Vpliv dezinformacij na volitve v Evropski parlament leta 2024 in načini, kako civilni družbi dati učinkovitejšo vlogo pri spodbujanju udeležbe na njih, z močnim poudarkom na mladih, so bile glavne teme razprave na seminarju o evropskih volitvah 2024 „Zakaj voliti?“, ki ga je EESO organiziral 23. in 24. novembra v Bratislavi.

Gostitelj dogodka je bil Evropski organ za delo, organiziran pa je bil v partnerstvu s slovaškim ekonomsko-socialnim svetom in s podporo Pisarne Evropskega parlamenta za stike v Bratislavi. Udeležilo se ga je več kot 130 oseb: člani EESO, predstavniki za komuniciranje in tisk iz organizacij civilne družbe, novinarji in predstavniki ekonomsko-socialnih svetov iz sedmih držav članic.

Med razpravami v teh dveh dneh se je pokazalo, da morajo biti Evropejci seznanjeni s tem, kako odločitve EU vplivajo na njihovo življenje, če želimo, da bi bile kampanje za povečanje volilne udeležbe zares učinkovite. Sporočila je treba prilagoditi posamezni državi EU in nujno je treba obravnavati ovire, ki mladim preprečujejo, da bi vstopili v politiko.

Da bi volivce spodbudili k množični udeležbi, je ključnega pomena učinkovit boj proti dezinformacijam ter spodbujanje močnega in jasnega obveščanja o tem, za kaj je to pomembno, da bodo volivci čutili predanost politikov, ki jih bodo zastopali v EU.

Seminar je odprl predsednik EESO **Oliver Röpke**, ki je dejal: „Če želimo, da bodo volitve leta 2024 uspešne, moramo vsi – institucije EU, mediji, strokovnjaki za komuniciranje – sodelovati pri ozaveščanju, da bi se borili proti dezinformacijam in, kar je najpomembneje, približali Evropo njenim državljanom. Ti morajo predvsem vedeti, da so to njihove volitve.“

Oliver Röpke in delegacija EESO sta obiskala tudi preiskovalni center Jan Kuciak in se poklonila novinarju Janu Kuciaku, ki je bil leta 2018 umorjen zaradi razkrivanja korupcije na visoki ravni v svoji državi. (ll)

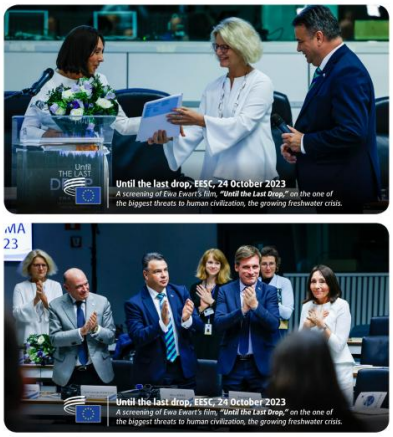

Projekcija filma Do zadnje kaplje s poljsko režiserko Ewo Ewart

Evropski ekonomsko-socialni odbor je organiziral projekcijo filma Do zadnje kaplje *(Until the last drop)*, ki obravnava krizo na področju sladke vode. Projekcija, ki se je je udeležila poljska režiserka Ewa Ewart, je bila del niza dogodkov EESO na temo vode, ki so se zaključili s konferenco Poziv k modremu dogovoru EU, na kateri je EESO predstavil svojo strategijo EU za vodo.

„Voda je življenje, zaščitimo jo in skrbimo zanjo. Brez vode na tem planetu ni življenja,“ je dejala **Ewa Ewart** ob začetku projekcije svojega dokumentarnega filma o vodi 24. oktobra 2023.

Dogodek je otvoril predsednik EESO **Oliver Röpke**, udeležila pa sta se ga tudi podpredsednik **Laurențiu Plosceanu** in član **Pietro De Lotto**, gonilna sila pobude EESO za modri dogovor. Film si je ogledalo več kot 100 gostov, vključno s člani EESO, predstavniki EU novinarji.

Filmi Ewe Ewart obravnavajo težka vprašanja in nevarne teme. Pripovedujejo zgodbe o tanki meji med življenjem in smrtjo, o ljudeh in vojnah. Režiserka pravi, da je tudi film Do zadnje kaplje pripoved o vojni.

Pripoveduje namreč zgodbo o drugačni vojni, najbolj nesmiselni od vseh – vojni, ki jo je človeštvo v imenu napredka napovedalo vodi, viru življenja. Govori pa tudi o upanju, ki ga lahko najdemo v naših rekah: glavnemu viru sveže, čiste vode, ki jo potrebujemo za življenje. Vse več ljudi se bolj zaveda, da nam utegne kmalu zmanjkati časa za to, da bi spremenili način gospodarjenja z vodo, našim najdragocenejšim virom. (glavni urednik)

65. obletnica EESO

EESO bo ob 65. obletnici organiziral razpravo, v kateri bo gostil ugledne gostujoče govornike in visoke predstavnike.

Razprava „EESC@65: krepitev civilne družbe, zaščita demokracije“ bo potekala v sredo, 13. decembra 2023 ob 17.30, med plenarnim zasedanjem EESO. V živo jo bo mogoče spremljati na uradnem spletišču EESO.

NOVICE SKUPIN

Kaj potrebujejo evropska mala in srednja podjetja

Stefano Mallia (predsednik skupine delodajalcev v EESO), Gerardo Cuerva (predsednik Španske zveze malih in srednjih podjetij – CEPYME) in Petri Salminen (predsednik Evropskega združenja obrtnikov ter malih in srednjih podjetij – SMEunited)

Evropska mikropodjetja ter mala in srednja podjetja (MSP) so se morala v zadnjih letih spoprijemati z največjo svetovno krizo po drugi svetovni vojni, vendar so kljub temu pokazala odpornost. Evropa si ne more privoščiti, da njena MSP ne bi bila kos sedanjim spremembam. V nadaljevanju smo navedli glavne izzive, s katerimi se soočajo.

MSP so naložena velika regulativna bremena. Zato pozivamo EU, naj na podlagi zaveze iz svežnja pomoči za MSP sprejme ukrepe, s katerimi bo zagotovila, da se bodo v zakonodaji upoštevale potrebe in posebnosti malih podjetij.

Drugi velik izziv za evropska MSP je dostop do spretnosti, saj se zaradi demografskih sprememb srečujejo z velikimi težavami pri zaposlovanju. Poskrbeti je treba, da se bodo na vseh področjih izvajali ustrezni ukrepi.

Tretji izziv v prihodnjih letih je olajšanje dostopa MSP do financiranja. Olajšati jim je treba dostop do alternativnih sistemov financiranja in trgov, uvesti predpise, ki bodo spodbujali naložbe v mala podjetja, ter si prizadevati rešiti pereč problem zamud pri plačilih.

Ogromen izziv je tudi podjetjem olajšati digitalni in zeleni prehod, kar ni mogoče doseči brez evropskih MSP. Zato morajo institucije EU slednje vključiti v te procese in jih spodbujati, da prevzamejo vodilno vlogo.

Pozivamo tudi, naj se ponovno oceni naš napredek pri uresničevanju ciljev zelenega dogovora. Menimo, da je to potrebno, če želimo, da bodo zastavljeni cilji dejansko dosegljivi. V nasprotnem primeru je treba začeti razprave z zasebnimi podjetji, da bi določili nove cilje z realističnimi časovnimi okvirji.

Vse to pa ne bo mogoče brez stabilnega gospodarskega okvira, ki ustvarja gotovost. Ker se gospodarsko in trgovinsko ravnovesje še naprej spreminjata, Evropa pa se sooča z resnimi izzivi na področju konkurenčnosti, moramo ustvariti enotni trg, ki bo MSP omogočil, da v celoti uresničijo svoj potencial.

Celoten članek je na voljo TUKAJ.

Trajnostna konkuren?nost: vidik delavcev

Pripravila skupina delojemalcev v EESO

Trajnostna konkurenčnost morda zveni kot najnovejša bruseljska krilatica, vendar je to daleč od resnice. Konkurenčnost na splošno velja za vodilo delodajalcev, saj se ti zavzemajo za ugodno poslovno okolje, v katerem lahko podjetja uspevajo. Hkrati ni treba posebej poudarjati, da so uspešna podjetja cilj, za katerega se zavzemajo tudi delavci.

In kje tu svojo vlogo odigra trajnostni vidik? Konkurenčno prednost je mogoče pridobiti na različne načine. Podjetje lahko učinkovitejše posluje, uvaja inovacije na področju svojih proizvodnih metod, pomaga razvijati boljšo tehnologijo ter usposablja zaposlene in izboljšuje njihove pogoje. Ali pa poskuša tekmece premagati tako, da izkorišča vrzeli v zakonodaji, onesnažuje okolje in išče načine, kako svoje zaposlene plačati manj – morda ste že slišali za platformno gospodarstvo?

Trajnostna konkurenčnost je zato temeljna prednostna naloga delavcev in državljanov na splošno: zagotavlja, da je konkurenčnost proces, ki izboljšuje družbo, in ne tekmovanje v zniževanju standardov. Dolgoročno to koristi vsem, saj smo doslej še vsi potrebovali naš planet. To je tudi v interesu delodajalcev: ne le, da jim pomaga pri zagotavljanju okoljske in socialne stabilnosti, temveč tudi spodbuja pošteno konkurenco in ceni delo poštenih podjetij.

Evropski zeleni dogovor: prvi zeleni dialog Maroša Šef?ovi?a je potekal v EESO

Pripravila skupina organizacij civilne družbe v EESO

Izvršni podpredsednik Evropske komisije Maroš Šefčovič si je izbral našo konferenco Opolnomočenje potrošnikov za podnebne spremembe kot priložnost za prvega od svojih „zelenih dialogov“, ki jih je napovedal na oktobrskem zaslišanju za položaj evropskega komisarja za zeleni dogovor pred Odborom Evropskega parlamenta za okolje, javno zdravje in varnost hrane.

Konference, ki jo je organizirala skupina organizacij civilne družbe, se je udeležilo približno 140 ljudi, med katerimi so bili tako predstavniki nacionalnih kot evropskih organizacij civilne družbe ter evropski oblikovalci politik. Ob tem dogodku se je začela tudi priprava študije Stroški podnebnih sprememb za gospodinjstva in družine v EU, ki jo je naročil EESO. Poudarili so tudi vlogo potrošnikov in potrebo po okoljsko, socialno in gospodarsko trajnostnem in vključujočem zelenem prehodu, ki zahteva ciljno usmerjene politike in sodelovanje vseh deležnikov.

Na otvoritvi dogodka je predsednik skupine organizacij civilne družbe Séamus Boland v imenu svoje skupine pozdravil napoved zelenih dialogov g. Šefčoviča. „V čast nam je, da ste prav našo konferenco izbrali za vaš prvi zeleni dialog.“

G. Šefčovič je dejal, da namerava redno organizirati zelene dialoge za ohranjanje in krepitev javne podpore evropskemu zelenemu dogovoru. „Dokazati želimo, da nimamo zgolj pravnih rešitev, ampak znamo tudi

prisluhniti in skrbeti. Da bi našli uravnotežene rešitve smo vedno pripravljeni sodelovati z deležniki. Take rešitve nam bodo pomagale pri spopadanju s podnebnimi spremembami, družbeni odgovornosti in ustvarjanju visokokakovostnih delovnih mest v Evropi. Vaš Odbor je z vašo skupino odličen forum za te dialoge."

Več o razpravah si lahko preberete tukaj. Sklepi in priporočila konference so na voljo na spletni strani EESO.

GREM VOLIT. PA TI?

Evropske volitve od 6. do 9. junija 2024: Grem volit. Pa ti?

Predstavljamo vam novo rubriko *EESO info*: Grem volit. Pa ti? V njej nam bodo gostje od decembra 2023 do junija 2024 pojasnjevali svoja stališča o tem, kako in zakaj se je treba udeležiti evropskih volitev. Naš prvi gost je Robert Sermek, vodja Pisarne Evropskega parlamenta za stike na Slovaškem.

Robert Sermek vodi ekipo sedmih ljudi in je odgovoren za izvajanje strategij Parlamenta za komuniciranje na nacionalni ravni ter za seznanjanje slovaških državljanov z delom Parlamenta in njegovih članov. V Evropskem parlamentu dela od leta 2007. Bil je vodja avdiovizualnih projektov med kampanjami komuniciranja za celotno EU pred evropskimi volitvami leta 2014 in 2019 ter odgovoren za uredniško usklajevanje avdiovizualnih storitev Parlamenta. Preden je postal član administracije EU, je delal kot novinar. Bil je dopisnik slovaške tiskovne agencije TASR in pozneje slovaškega radia v Bruslju, ko je poročal o ključni fazi pristopnih pogovorov Slovaške z EU in NATO.

Zakaj bi se morali udeležiti evropskih volitev 2024

Robert Sermek

Prihodnje leto bo lahko več kot 400 milijonov državljanov EU med 6. in 9. junijem glasovalo za poslance Evropskega parlamenta in oblikovalo prihodnost Evropske unije. Toda to edinstveno demokratično dejanje se pogosto prikazuje kot postransko in nepomembno.

Nedavno sem imel čast, da sem se udeležil komunikacijskega seminarja o evropskih volitvah 2024, ki ga je organiziral Evropski ekonomsko-socialni odbor. Seminar je bil v Bratislavi na Slovaškem, izbor kraja pa ni bil naključen. Slovaška je država članica EU z najnižjo volilno udeležbo.

Namen seminarja je bil najti odgovor na zelo preprosto vprašanje: zakaj glasovati na evropskih volitvah? Na to bi najprej odgovoril z vprašanjem: zakaj pa ne? Glasovanje na volitvah je vedno pomembno, tako na lokalni kot na nacionalni ali evropski ravni. To je izjemna priložnost, da izrazimo svoje mnenje o temah, ki so nam pomembne.

Junija 2024 bomo izbirali 720 poslancev Evropskega parlamenta, ki bodo naslednjih pet let soodločali o zakonodaji EU. Ta pa neposredno vpliva na praktično vsa področja našega vsakdanjega življenja, od okolja, varnosti in migracij do potrošniških pravic in gospodarstva. Vsakdo se nujno ne strinja z vsako odločitvijo, sprejeto na ravni EU, toda te odločitve dejansko vplivajo na naša življenja. Če razumemo ta vpliv, nam je tudi jasen pomen glasovanja in izražanja svojega mnenja. Če ne glasujemo, prepustimo drugim, da odločajo namesto nas.

Še en element evropskih volitev, ki je pogosto podcenjen, je njihov učinek na splošno usmeritev EU v prihodnosti in sestavo njenih institucij.

Voditelji držav in vlad bodo morali po junijskih volitvah predlagati prihodnjega predsednika Komisije. Pri tem morajo spoštovati izid volitev in predlagati kandidata iz zmagovalne politične stranke. Parlament v novi sestavi bo nato izvolil predsednika Komisije in to ne sme biti samoumevno. Ursulo von den Leyen je leta 2019 izvolila dokaj šibka večina. Poslanci Evropskega parlamenta bodo poleg tega vse kandidate za komisarje temeljito izprašali na triurnem javnem zaslišanju, preden bodo jeseni 2024 izvolili celoten kolegij komisarjev. Vpliv našega glasu na prihodnjo sestavo institucij EU je torej očiten in zajema veliko več kot sestavo Evropskega parlamenta.

Toda kako naj prepričamo naše državljane? Komunikacijske službe Evropskega parlamenta že od začetka leta 2023 vodijo kampanjo. Prva faza te politično nevtralne in nepristranske volilne kampanje je bila namenjena rezultatom, torej temu, kar je EU doslej storila za svoje državljane, ter kako je v zadnjih štirih letih vplivala na njihova življenja. V prihodnjih tednih bomo počasi prešli v fazo na temo demokracija, v kateri bomo poudarjali pomen glasovanja na volitvah.

Seveda Evropski parlament tega ne more doseči sam. Sodelujemo z našimi prostovoljci in aktivnimi državljani, včlanjenimi v našo skupnost skupajsmo.eu, zato vas vse vabim, da se seznanite s to pobudo in se ji pridružite. Lahko se prijavite kot posameznik ali organizacija civilne družbe.

Potrebujemo čim več partnerjev, tudi Evropski ekonomsko-socialni odbor. Potrebujemo organizacije civilne družbe, sindikate, socialne interesne skupine, poslovna združenja in druge. Vsi skupaj predstavljate oziroma lahko dosežete več kot 90 milijonov Evropejcev in Evropejk, kar je ogromno volilno telo. Prepričan sem, da lahko naša predvolilna sporočila z vašo pomočjo in sodelovanjem dosežejo te volivce.

Uredniški odbor

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)
Laura Lui (ll)

Avtorji prispevkov

Christian Weger (cw)
Daniela Marangoni (dm)

Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanas (mg)
Margarida Reis (mr)
Millie Tsoumani (mt)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Splošna koordinacija

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)
Joris Vanderlinden (jv)

Naslov

Evropski ekonomsko-socialni odbor
Stavba Jacques Delors, Rue Belliard/
Belliardstraat 99, 1040 Bruxelles/Brussel,
Belgique/België
Tel. +32 2 5469476
E-naslov: eescinfo@eesc.europa.eu

EESO info izide devetkrat letno ob plenarnih zasedanjih Odbora. ?Na voljo je v 23 jezikih.
EESO info ni uradno poro?ilo o delu EESO. Ti dokumenti so objavljeni v Uradnem listu Evropske unije in drugih publikacijah Odbora.
Reprodukcija je dovoljena z navedbo vira (EESO info) in pod pogojem, da se povezava pošlje uredniku.).

11/2023